

Arrondissement Zeeland-West-Brabant

→ Routekaart: samenwerken bij stalking door ex-partner

Deze Routekaart gaat over samenwerking tussen Politie, Veilig Thuis, OM, Reclassering (3RO) en Slachtofferhulp Nederland in het geval bij stalking. De Routekaart is gebaseerd op de aanbevelingen van de Inspectie Justitie en Veiligheid in samenwerking met de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (inspectierapport naar aanleiding van de dood van Hümeyra door stalking) en de werkprocessen van de samenwerkende organisaties.

Stalking door ex-partner

(Geweld in afhankelijkheidsrelaties)

- **Patroon van overlast gericht tegen een bepaald persoon.**
- **Wederrechtelijk, stelselmatig en opzettelijk inbreuk maken op iemands persoonlijke levenssfeer:**
  - Een ander probeert contact te krijgen
  - Dit contact is ongewenst en geeft daardoor overlast
- **Voorbeelden**
  - Ongewenst fysiek in de buurt komen
  - Belaging middels telefoon / mail / post
  - Aanhoudende toenadering met cadeaus, dreiging of geweld
  - Cyberstalking: traceren, hacken, etc.

Vijf typen stalkers

- 1 Afgewezen stalkers; vaak ex-partner. Meest risicovol, kan escaleren tot (dodelijk) geweld.
- 2 Wraakzuchtige stalker; bijv. de ontslagen werknemer. Uiten vaak bedreigingen, voeren ze zelden uit. Kan wel escaleren.
- 3 Seksueel gewelddadige stalker/jager; fantaseert over plegen seksueel delict, vaak in het geheim. Vrij zeldzaam, maar hoog risico op (seksueel) geweld.
- 4 Stalker met intimiteitswaan; meent dat er relatie is tussen hem en slachtoffer. Vaak vrouwen. Zelden gewelddadig, vaak psychische problematiek.
- 5 Incompetente aanbidders; zoekt door een gebrek aan vaardigheden op knullige manier constant toenadering tot slachtoffer.

Aandachtspunten

- Ex-partners is grootste groep stalkers (ongeveer helft van de groep).
- Ongeveer één op de drie ex-partnerstalkers gebruikt fysiek geweld.
- Stalking kan voorbode zijn van geweld.
- Vroegtijdig ingrijpen kan escalatie voorkomen.
- Stalking is een patroon van gedrag. Krijg zicht op dat patroon (bijv. door tijdlijnen en koppeling van incidenten).
- Spreek de pleger altijd apart van het slachtoffer.
- Politie moet het risico inschatten -> eerste inschatting door vragenlijst, daarna met behulp van risico-taxatie instrument SASH.
- Neem het gevoel van het slachtoffer serieus: als zij echt bang zijn, dan is er daadwerkelijk een risico tot gevaar/dreiging.

Alarmbellen: twee belangrijke indicatoren zijn

- Is de stalker ten einde raad en ziet hij geen andere uitweg meer dan geweld?
  - Is de ex-partner erg bang voor geweld, namelijk: is er sprake van doodsangst?
- Dan hoog niveau van ongerustheid en moet altijd actie worden ondernomen.

Mogelijke interventies ter bescherming van het slachtoffer

Vrijwillig kader

- Stopgesprek Politie
- Afspraken op Locatie (politie)
- Afspraken op persoon (politie)
- AWARE
- Tijdelijk huisverbod (bestuurlijke interventie)
- Crisisopvang
- Behandeling pleger (bijzondere voorwaarden en/of veiligheidsvoorwaarden)

Binnen het strafrechtelijk kader

- Contactverbod
- Locatie verbod
- Elektronische Monitoring
- Inzetten van vrijheidsbeperkende maatregel (alleen bij veroordeling)

Uitgangspunten bij samenwerking

- Veiligheid voorop: bescherming van het slachtoffer staat altijd voorop.
- Risico taxatie; er vindt altijd een risicotaxatie plaats door de Politie (SASH). Ook andere ketenpartners maken een veiligheidsbeoordeling. Bij hoog risico altijd direct actie.
- Alle hoog risicozaken komen op het actiegericht overleg voor afstemming en het maken van een plan en het bepalen van de casusregisseur.
- Het slachtoffer heeft bij hoog/midden risico zo veel als mogelijk een vaste contactpersoon bij de ketenpartners (Politie, Veilig Thuis, OM en 3RO).
- Deze vaste contactpersoon is verantwoordelijk voor overzicht en regie op de casus en waar nodig opschalen binnen de organisatie en/of naar partners. Bij betrokkenheid van 3RO dan voert 3RO regie op de pleger.
- De betrokken ketenpartners zijn op de hoogte wie deze vaste contactpersonen zijn. Wijzigingen worden aan elkaar doorgegeven.
- Er is doorlopend contact met het slachtoffer en de casusregisseur over nieuwe incidenten.
- Ketenpartners informeren elkaar altijd bij nieuwe informatie/meldingen.
- Bij aanhouding van de pleger; neem geen besluit over heenzending, voordat de mate van ongerustheid op onderbouwde wijze is ingeschat.
- Een stalkingszaak kan altijd van midden/laag risico naar hoog risico gaan. Dan wordt de zaak alsnog ingebracht op het actiegericht overleg.
- Samenwerking is essentieel: ketenpartners hebben – naast de eigen taken en verantwoordelijkheden – een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de veiligheid van het slachtoffer.

Routekaart (ex-) partner stalking regio Zeeland West - en Midden Brabant

Onderneem altijd actie → snelheid is noodzakelijk

 Politie	 Veilig Thuis	OPENBAAR MINISTERIE Openbaar Ministerie	 3RO	 Slachtofferhulp Nederland
<ul style="list-style-type: none"> Slachtoffer meldt zichzelf en/of Start door uitdraai query 	<ul style="list-style-type: none"> Ontvangst politiemelding Slachtoffer meldt zich bij Veilig Thuis 	<ul style="list-style-type: none"> Contact met OM i.v.m. strafbaar feit Aanhouding pleger als verdachte (ZSM) 	<ul style="list-style-type: none"> Verzoek advies OM Verzoek Rechtbank (Raadkamer) Verzoek tijdens inhoudelijke behandeling Verzoek advies DJI 	<ul style="list-style-type: none"> Verzoek advies OM Slachtoffer meldt zichzelf
<ul style="list-style-type: none"> Biedt slachtofferzorg. Ga pas weg of laat slachtoffer pas vertrekken als je weet dat iedereen veilig is; Verzamelen informatie <ul style="list-style-type: none"> Check eigen systemen Nagaan AOL of AOP Controleer via ZSM/OM op aanwezigheid gebiedsverbod Afnemen SASH Opmaken Melding Veilig Thuis 	<ul style="list-style-type: none"> Veiligheidsbeoordeling (zelfde dag bij hoogrisico) inclusief contact met direct betrokkenen (na afstemming met politie) 	<ul style="list-style-type: none"> Navraag doen bij politie of <ul style="list-style-type: none"> wat het advies van VT/politie is over passende interventies (indien mogelijk altijd strafrechtelijke interventie) of er een casusregisseur is of er veiligheidsvoorwaarden zijn of er een risicotaxatie is gedaan door recherchepsycholoog 	<ul style="list-style-type: none"> Risico-inschatting met Risc Inwinnen referenten Adviseren OM/Rechtbank/DJI Slachtoffer bewust werken: <ul style="list-style-type: none"> Bespreekbaar maken dynamiek verdachte/slachtoffer 	<div data-bbox="1783 986 2181 1302" style="background-color: #009682; color: white; padding: 10px; text-align: center;"> Vervolgstappen afhankelijk van het risiconiveau </div>

MELDING	DIRECTE VEILIGHEID	DIRECTE VEILIGHEID	STRUCTURELE VEILIGHEID
STAP 0 Start zaak	STAP 1 Veiligheidsbeoordeling	STAP 2 Plan van aanpak	STAP 3 Onderzoeksfase

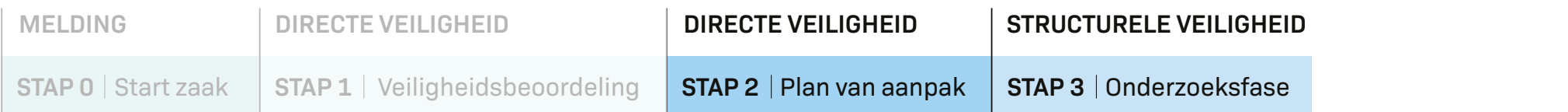
Hoog risico

				
Politie	Veilig Thuis	Openbaar Ministerie	3RO	Slachtofferhulp Nederland
<ul style="list-style-type: none"> Vast contactpersoon aanstellen Contact met slachtoffer inschatten over veiligheid, stappenplan doornemen, folder uitreiken en toestemming vragen stopgesprek Afspraak op Locatie en Afspraak op persoon opmaken Onderzoek politiesysteem 	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen met Politie, zoals AOL en wie met slachtoffer en pleger gaat spreken In afstemming met politie en slachtoffer nagaan of crisisopvang en AWARE passend is 	<ul style="list-style-type: none"> Controleer het pv van bevindingen op risiconiveau A aangehouden verdachte: overweeg voorgeleiding en SHN en 3RO vragen om advies passende afdoening beslissing nemen tot voorgeleiding of gedragsaanwijzing Afdoeningsbeslissing nemen B nog niet aangehouden verdachte: bij hoog risico altijd strafrechtelijke interventie. Indien verdenking, toestemming aanhouding buiten heterdaad afgeven aan de politie. Deze toestemming melden aan AO t.b.v. bespreken acties 	<ul style="list-style-type: none"> Overweeg adviseren van gedragsaanwijzing of contact/locatieverbod Altijd elektronische monitoring (EM) overwegen in advies EN deze overweging altijd vastleggen Overweeg AWARE voor slachtoffer 	<ul style="list-style-type: none"> Psychosociale ondersteuning Juridische ondersteuning Praktische ondersteuning, zoals; tips logboek, bewijzen veiligstellen, tips en adviezen over hoe om te gaan met stalking Bespreken beschermingsmaatregelen Lotgenotencontact
<p>Agenderen op het actieoverleg voor het maken van samenwerkingsafspraken en afstemmen van de maatregelen / interventies t.b.v. veiligheid</p>	<p>Zaak bespreken op het actieoverleg.</p>	<p>Zaak bespreken op het actieoverleg</p>	<p>Zaak bespreken op het actieoverleg</p>	<ul style="list-style-type: none"> Bij acute onveiligheid zorgen delen met politie coordinator en/of OvJ (OM) op ZSM
<ul style="list-style-type: none"> Contact met VT en OM (OVJ voor eventuele opstart strafvervolging) en bepalen gezamenlijke aanpak Contact met OVD-R en team Crisis- en Conflictbeheersing 	<ul style="list-style-type: none"> Afhankelijk van de veiligheidsbeoordeling door VT wel of geen dienst inzetten A Bij geen dienst: overdracht aan lopende hulpverlening of het lokale veld (evt. met specifiek handelings advies en advies geven terug te melden bij VT als stalking niet stopt). B Bij wel dienst opstellen van veiligheidsvoorwaarden. Overdracht naar ketenpartner na max. 10 weken Dienst Monitoring inzetten en monitoren 	<ul style="list-style-type: none"> Onderzoek laten doen (en laten vastleggen waarom onderzoek wordt gedaan) Afdoeningsbeslissing nemen 	<ul style="list-style-type: none"> Vast contactpersoon aanstellen en stem goed af met ketenpartners (VT) Recente info opvragen bij wijkagent Geen mediation adviseren zolang het stalkingsgedrag nog bestaat Bij overtreding van de gedragsvoorwaarden in overleg treden met het OM. Bij onveiligheid direct melden aan het OM en/of Politie en VT 	

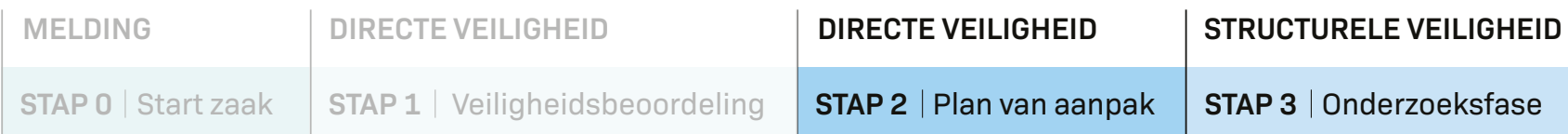
Midden risico

				
Politie	Veilig Thuis	Openbaar Ministerie	3RO	Slachtofferhulp Nederland
<ul style="list-style-type: none"> Vast contactpersoon aanstellen (CR) Contact met slachtoffer inschatten over veiligheid, stappenplan doornemen, folder uitreiken en toestemming vragen stopgesprek Stopgesprek Afspraak op Locatie en Afspraak op persoon opmaken Onderzoek politiesysteem 	<ul style="list-style-type: none"> Indien veilig voor slachtoffer ook contact met pleger Multidisciplinair overleg (intern) Indien uit MDO blijkt dat het toch urgent is, zie dan stappen hoog risico Afhankelijk van de veiligheidsbeoordeling door VT wel of geen dienst inzetten 	<ul style="list-style-type: none"> Controleer het pv van bevindingen op risiconiveau A aangehouden verdachte: SHN en RN vragen om advies passende afdoening Afdoeningsbeslissing nemen B nog niet aangehouden verdachte: In principe geen strafrechtelijke interventies; tenzij advies VT andersluidend is en/of vanwege de inbreuk op leven van het slachtoffer 	<ul style="list-style-type: none"> Overweeg adviseren van gedragsaanwijzing of contact/locatieverbod Altijd elektronische monitoring (EM) overwegen in advies EN deze overweging altijd vastleggen 	<ul style="list-style-type: none"> Psychosociale ondersteuning Juridische ondersteuning Praktische ondersteuning, zoals; tips logboek, bewijzen veiligstellen, tips en adviezen over hoe om te gaan met stalking Bespreken beschermingsmaatregelen Lotgenotencontact
<ul style="list-style-type: none"> Contact met VT (veiligheidsvoorwaarden) en OM (OVJ voor eventuele opstart strafvervolgning of bemiddeling) en bepalen gezamenlijke aanpak Monitoring zaak; contact met slachtoffer <p>Afhandeling bij stop overlast, anders nieuwe SASH opmaken.</p>	<p>A Bij geen dienst: overdracht aan lopende hulpverlening of het lokale veld (evt. met specifiek handelings advies en advies geven terug te melden bij VT als stalking niet stop)</p> <p>B Bij wel dienst opstellen van veiligheidsvoorwaarden</p> <ul style="list-style-type: none"> Overdracht naar ketenpartner na max. 10 weken Dienst Monitoring inzetten en monitoren 	<ul style="list-style-type: none"> Onderzoek laten doen (en laten vastleggen waarom onderzoek wordt gedaan) Afdoeningsbeslissing nemen 	<ul style="list-style-type: none"> Vast contactpersoon aanstellen en stem goed af met ketenpartners (VT) Recente info opvragen bij wijkagent Geen mediation adviseren zolang het stalkingsgedrag nog bestaat. Bij overtreding gedragsvoorwaarden (bij voldoende reden) het OM vragen om zaak aan te brengen bij de strafrechter Bij onveiligheid direct melden aan het OM en/of Politie 	<ul style="list-style-type: none"> Doorgeven (gewijzigde) kwetsbaarheid slachtoffer aan politie en/of zaakofficier OM en VT Bij acute onveiligheid zorgen delen op ZSM

Laag risico

				
Politie	Veilig Thuis	Openbaar Ministerie	3RO	Slachtofferhulp Nederland
<ul style="list-style-type: none"> Contact met slachtoffer inschatten veiligheid, stappenplan doornemen, folder uitreiken en toestemming vragen stopgesprek Stopgesprek Afspraak op locatie en Afspraak op persoon opmaken 	<ul style="list-style-type: none"> Bekijken wat nodig is om aan veiligheid te werken Afstemmen met politie voor stopgesprek 	<ul style="list-style-type: none"> Navraag doen bij politie naar advies VT over passende interventie Indien nodig: opdracht geven voor onderzoeksplan 	<ul style="list-style-type: none"> Altijd EM overwegen in advies en deze overwegingen altijd vastleggen Referenten onderzoek 	<ul style="list-style-type: none"> Psychosociale ondersteuning Juridische ondersteuning Praktische ondersteuning, zoals; tips logboek, bewijzen veiligstellen, tips en adviezen over hoe om te gaan met stalking Bespreken beschermingsmaatregelen Lotgenotencontact
<ul style="list-style-type: none"> Monitoring zaak; contact met slachtoffer 14 dagen en 1 maand na melding Afhandeling bij stop overlast, anders nieuwe SASH opmaken 	<ul style="list-style-type: none"> Overdracht aan het lokale veld (evt. met specifiek handelings advies en advies geven terug te melden bij VT als stalking niet stop) 	<p>A Bij aangehouden verdachte en bij voldoende bewijs: SHN en 3RO vragen om advies passende afdoening</p> <ul style="list-style-type: none"> Afdoeningsbeslissing nemen <p>B nog niet aangehouden verdachte:</p> <ul style="list-style-type: none"> In principe geen strafrechtelijke interventies; tenzij advies VT andersluidend is en/of vanwege de inbreuk op leven v/h slachtoffer Onderzoek laten doen (en laten vastleggen waarom onderzoek wordt gedaan) Afdoeningsbeslissing nemen 		

Takenpakket (ex-partner) stalking

 Politie	 Veilig Thuis	OPENBAAR MINISTERIE	 3RO	 Slachtofferhulp Nederland
Casusregisseur stalking (CR)	Bij een dienst Casushouder (Backoffice) (max 10 weken)	Officier van Justitie	Adviseur /Toezichthouder	Casusregisseur stalking (CR)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Contact met slachtoffer ▪ Opmaken SASH ▪ Afstemmen met VT (bespreken veiligheidsmaatregelen) ▪ Overleg met OM ▪ Eventueel actieoverleg ▪ Evt. overleg met recherche/psycholoog ▪ Opmaken en monitoren plan van aanpak ▪ Opmaken afspraak op locatie (AOL)/afspraak op persoon (AOP) ▪ Agendering zaak actieoverleg bij hoog risico en bij midden eventueel 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Contact met slachtoffer ▪ Gesprek voeren met alle betrokkenen (ook met het netwerk en indien veilig voor het slachtoffer ook met pleger) ▪ Contact met Casusregisseur (CR) politie ▪ Overleg CR politie i.v.m. strafbare afhandeling ▪ Indien nodig stellen van veiligheidsvoorwaarden ▪ Betrokken keten partners informeren bij nieuwe informatie ▪ Blijven afstemmen en inschatten veiligheid met netwerkpartners en slachtoffer en pleger ▪ Bij aanwezigheid veiligheidsvoorwaarden inzetten van Dienst Monitoring en monitoren ▪ Deelname actieoverleg 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Navragen/bevragen op alle afspraken: <ul style="list-style-type: none"> - SASH opgesteld? - Melding/afstemming geweest met VT? - CCB ingeschakeld? - Casusregisseur aangewezen? - Plannen van aanpak opgesteld (onderzoeksplan en veiligheidsplan)? ▪ Advies opvragen 3RO en SHN ▪ Afdoeningsbeslissing nemen ▪ Deelname actieoverleg 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Plan van aanpak maken met netwerkpartners waarin ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid werkt. ▪ Toezicht houden op dat de pleger zich houdt aan de bijzondere voorwaarden. ▪ Pas op dat client niet via jou boodschappen geeft (stalkt) richting slachtoffer ▪ Deelname actieoverleg 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Psychosociale ondersteuning ▪ Juridische ondersteuning ▪ Praktische ondersteuning, zoals; tips logboek, bewijzen veiligstellen, tips en adviezen over hoe om te gaan met stalking ▪ Bespreken beschermingsmaatregelen ▪ Lotgenotencontact ▪ Informeren politie, OM en VT ▪ Bij acute onveiligheid zorgen delen op ZSM <p>Voor meer informatie: www.slachtofferhulp.nl/gebeurtenissen/stalking/</p>

